

Nekaj misli ob molitvenem srečanju v Ljubljani

Ljubljana je bila od 1. do 3. maja pri-
zorišče pomembnega mednarodnega dogoda-
ka. V slovenski prestolnici se je zbralo
približno 6000 mladih, ki se je odzvalo va-
bilu verske-ekumenske skupnosti iz Tai-
zeja v Franciji in se udeležilo mednarod-
nega molitvenega srečanja, ki je potekalo
pod geslom »Romanje zaupanja in sprave«.

Gre za pomemben dogodek, ki je v
Ljubljani zbral mlade iz najrazličnejših
krajev Evrope. Pomembno pa je tudi dej-
stvo, da je letos bilo prisotnih na sreča-
nju tudi veliko mladih iz vzhodnih držav,
ki se prejšnja leta niso mogli udeležiti sre-
čanj, ker so jih prirejali v zahodnih dr-
žavah.

Udeležence srečanja, domače in tuje,
so sprejeli na Teološki fakulteti v Ljub-
ljani, kjer je bilo zbirališče. Dobra organi-
zacija je omogočila, da so udeleženci do-
bili vse potrebne napotke za bivanje v
Ljubljani. Višek tega tridnevnega molit-
venega srečanja so bile skupne molitvene
priložnosti v šišenski in draveljski cerkvi.
Molitvenega srečanja se je udeležil tudi
pater Roger, ki je duhovni oče in vodja tai-
zejske skupnosti. S svojimi nagovori je bil
brat Roger prisoten pri vseh skupnih mol-
itvah in meditacijah prisotnih udeleženc-
cev. Pri sobotni večerni skupni molitvi pa
je sodeloval tudi slovenski metropolit in
ljubljanški nadškof msgr. Alojzij Suštar.

Mladi, ki so se udeležili tega srečanja,
so šli v Ljubljano po določeni pripravi. Ve-
lika večina je namreč že med letom posve-
tila nekaj srečanj, v krajih od koder so
prihajali, pripravi in meditaciji o vsebini
letošnjega majskega srečanja za zaupanje
in spravo med posameznimi ljudmi, a tu-
di med verstvi in narodi. Gre torej za mol-
itveno srečanje, ki hoče vplivati na člo-
vekov preporod in na to, da bi udeleženci
svoja izkustva in obogatitev znali živeti
tudi v župnijah, od koder prihajajo. To je
misel, ki jo pater Roger rad ponavlja v
svojih nagovorih mladim.

Mednarodnega molitvenega srečanja v
Ljubljani se je udeležila tudi skupina iz
Trsta in Gorice. Jasno pa je, da se ob tem
postavlja konkretno vprašanje, koliko se
udeležba teh srečanj potem obrestuje v do-
mačem pastoralnem ali verskem življenju
posameznika ali župnije, iz katere izhaja.

nadaljevanje na 2. strani ■

Slovenska skupnost in bližnje volitve

Tudi tokrat v koaliciji s silami, ki so odraz manjšinskih skupnosti

Politične stranke se v Italiji mrzlično
pripravljajo na državnozbornske volitve, ki
bodo v nedeljo, 14., in ponedeljek, 15. ju-
nija. Do srede, 13. t.m., morajo namreč
predložiti kandidatne liste pristojnim urad-
dom na sodiščih.

Na volitve se živahno pripravlja tudi
Slovenska skupnost. Njena predstavnik
sta se pred nekaj dnevi vrnila s pomemb-
nega srečanja v Rimu, ki sta ga bili skli-
cali vodstvi Sardinske akcijske stranke in
Union Valdotaïne, da bi se proučila mož-
nost skupnega volilnega nastopa, kakršen
je bil pred štirimi leti na evropskih volit-
vah. Union Valdotaïne bo tokrat nastopila
z lastnim volilnim znakom, ker je Dolini
Aosta po zakonu zagotovljena izvolitev e-
nega poslanca in enega senatorja, in sicer
na volilni listi, ki zbere največ glasov. To
more biti samo lista Union Valdotaïne.

Na evropskih volitvah so z volilnim
znakom Sardinske akcijske stranke nasto-
pili tudi pristaši Furlanskega gibanja, ki
pa so na srečanju v Rimu odklonili nasto-
p pod znakom sardinske akcijske stranke.
Slovenska skupnost je po obširnih in
tudi silno živahnih razpravah v okviru
strankinega deželnega tajništva in sveta
sklenila nastopiti na bližnjih državnozbor-
skih volitvah v koaliciji s Sardinsko ak-
cijsko stranko, in sicer z volilnim znakom
te avtonomistične stranke. Slovenska skup-

nost s tem nadaljuje in pogloblja ter krepi
eno temeljnih smernic svojega političnega
delovanja in prizadevanja, ki se kaže v
navzovanju stikov in sodelovanju z vse-
mi političnimi silami v državi, katere so
odraz manjšinskih skupnosti, oziroma av-
tonomističnih teženj. Deželno tajništvo
Slovenske skupnosti ima po sklepu dežel-
nega sveta, ki je zasedal v torek, 5. t.m.,
v Nabrežini, nalogo, da sestavi kandidatne
liste in poskrbi, da bodo te prisotne v vseh
volilnih okrožjih v Furlaniji - Julijski kra-
jini, in sicer tako na volitvah za senat kot
za poslansko zbornico.

Sardinska akcijska stranka in Union
Valdotaïne se z volilnim sporazumom s
Slovensko skupnostjo obvezujeta, da bodo
njuni parlamentarci v obeh zakonodajnih
zbornicah vlagali zakonske predloge, po-
stavljali vprašanja in vlagali interpelacije,
za katere bo dala pobudo Slovenska skup-
nost. Obstaja torej obveza, da bo tudi slo-
venska politična organizacija posredno pri-
sotna v rimskem parlamentu.

Kot izhaja iz časopisnih poročil, bo KPI
tudi na bližnjih političnih volitvah kandi-
dirala Slovenca, ki bo imel možnost izvo-
litve. Dosedanja senatorka Jelka Gerbec
ne bo več kandidirala, v njenem okrožju
(Trst II.) pa bo nastopil časnikar Stojan
Spetič, dolgoletni občinski svetovalec v
Trstu.

To je zares nekaj nezaslišanega?

Pokrajinski izvršni odbor Slovenske
skupnosti v Trstu je na zadnji seji odločno
obsodil izpad hude narodnostne mržnje, do
katerega je prišlo na zasedanju skupščine
Krajevne zdravstvene enote 20. aprila le-
tos, ko je načelnik svetovalske skupine Li-
ste za Trst Gambassini zahteval od sveto-
valca SSK Lokarja, naj prekine svoj po-
seg v slovenskem jeziku ter zagrozil, da
bo v nasprotnem primeru odpoklical svo-
jo svetovalsko skupino v skupščini, kar bi
pomenilo prekinitev seje zaradi pomanjka-
nja potrebnega števila svetovalcev.

Ker je svetovalec Lokar seveda nada-
ljeval svoj poseg v slovenščini, kar mu pra-
vilnik izrecno dovoljuje in je načelnik sku-
pine LpT svojo grožnjo izvršil, je bila se-
ja prekinjena in KZE ni mogla v določe-
nem roku odobriti proračuna za leto 1987,
zaradi česar bo morala dežela imenovati

izrednega komisarja. Lista za Trst si je ta-
ko prevzela izredno veliko upravno odgo-
vornost, saj je zavestno povzročila imeno-
vanje komisarja.

Še hujša pa je, po mnenju pokrajinske-
ga tajništva Slovenske skupnosti, politič-
na odgovornost, saj je Lista za Trst izkori-
stila dejstvo, da prihaja predsednik skup-
ščine iz njenih vrst in tako lahko, ob ne-
zaslišanem molku predsednika, javno gro-
zila predstavniku SSK, kljub temu, da je
bil njegov poseg povsem v skladu s pra-
vilnikom in torej popolnoma zakonit.

Pokrajinsko vodstvo Slovenske skup-
nosti izreka solidarnost svetovalcu Lokar-
ju, svoji svetovalski skupini v skupščini
KZE in svojemu predstavniku v upravni
komisiji ter si pridržuje pravico, da s pra-
vnim postopkom zaščiti svoje predstavnike
in zajamči spoštovanje pravilnika.

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 10. maja, ob: 8.00 Radijski dnevnik; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.15 Mladinski oder: »Skriti dnevnik« (Leopold Suhadolčan - Jožko Lukeš); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Nediški zvon; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila; 14.45 Športni in glasbeni popoldan; 17.00 Športne novice; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 11. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Pričevanja o Tigru; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Poljudno čtivo - Liki iz naše preteklosti: dr. Franc Marušič; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Deželni zbori na reviji Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Janez Bitenc: Srečanje z novo pesmico; 16.00 Osebnost; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Simfonični orkester RTV Ljubljana; 18.00 Kmetijski tednik; 19.00 Radijski dnevnik.

■ TOREK, 12. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Nediški zvon; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Poljudno čtivo - Prehrana in zdravje; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Povejmo v živo!; 15.00 Mladi mladim; 16.00 V znamenju R'ečega križa; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Simfonični orkester RTV Ljubljana; 18.00 Izvirna radijska igra: Boris Orlič: »Vlak za Švedsko«; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SREDA, 13. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 V objemu gora; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 O razvoju filma v Sloveniji - Opoldanska rubrika; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Deželni zbori na reviji Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Gospodarska problematika; 16.00 Od Milj do Devina; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Orkester Slovenske filharmonije; 19.00 Radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 14. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Od Milj do Devina; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Naš jezik - Film, kultura, realnost; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroci in šola; 16.00 Na goriškem valu; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mešani zbor »Dominante« iz Espoa na Finskem; 18.00 Četrtekova srečanja: Zgodbe vandrovca, orjunaša in narodnega revolucionarja Lipeta Kosca; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PETEK, 15. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Na goriškem valu; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Hiša in vrt - Od Mont B'anco do free climba; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Mladinski zbor »Chor der Hauptschule« iz Stainza v Avstriji in deklški zbor Centra srednjih šol iz Tivega Velenja; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Naš jezik; 14.20 Ne prezimo!; 15.00 V sv tu filma; 16.00 Osebnost; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Moški zbor »Lira« iz Kamnika; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 16. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 Koncert v goriškem Avditoriju: saksofonist Federico Mondelci, pianistka Giovanna Giuliodori; 11.30 Beležka - Ta rozajanski glas; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: »Naš lep okrogli svet«; 14.30 Klepet ob glasbi; 16.00 Kaj je drugačnega v telesni kulturi; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Letošnje 16. tekmovalne učencev in študentov glasbe v Titovem Velenju; 18.00 Mario Uršič: »Franc in njegovi«; 19.00 Radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157. Odgovorni urednik: dr. Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart. Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Arhiv Vladimira Dedijera bo v NUK-u

Med slovenskimi in tudi svetovnimi zgodovinarji je vzbudila precejšnje zanimanje vest, da je profesor in akademik, pisatelj in zgodovinar Vladimir Dedijer zapustil svoj izredno bogati osebni arhiv Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani.

Gre za izredno zanimivo arhivsko gradivo, ki ga je Vladimir Dedijer sistematično in načrtno zbiral od leta 1941 dalje. Njegovi zapisi in ostalo gradivo bo za zgodovinarje neprecenljive vrednosti pri pisanju novejših jugoslovanske zgodovine, posredno pa tudi številnih svetovnih dogodkov. Ne smemo namreč pozabiti, da je bil Dedijer član Russellovega razsodišča. Glede na dejstvo, da so Dedijerove knjige o Josipu Brozu Titu, ki jih je v glavnem napisal po svojem arhivskem gradivu zbudile veliko zanimanja, a tudi polemik v Jugoslaviji in v svetu, si lahko predstavljamo, da je v 253 škatlah, ki hranijo Dedijerov arhiv gotovo še veliko neraziskanega neobdelanega gradiva. In da je prav v tem mogoče razlog, da je Dedijer zaupal svoj

arhiv slovenski ustanovi, ki jo pač cenijo zaradi resnosti in zanesljivosti. Vsekakor pa je iz previdnosti poskrbel, da je del najzanimivejšega zgodovinskega gradiva razmnožil in razdelil in spravil pri prijateljih, predvsem pri »starih revolucionarjih«, a tudi v tujini.

Poleg gradiva o poteku vojne v Jugoslaviji, gradiva o Titovem življenju in delu in gradiva, ki priča o delovanju številnih jugoslovanskih političnih osebnosti, je v Dedijerovem arhivu tudi veliko gradiva o njegovem delu pri OZN, srečanj v Teheranu, gradivo o dachauskih procesih, obsežno je gradivo, ki ga je zbral o stanju in predvsem preganjanju slovenske manjšine v Italiji in Avstriji, a tudi o preganjanju drugih jugoslovanskih narodov, predvsem makedonskega. Veliko zanimanje vlada tudi za gradivo, predvsem pisma in dopise z Jeanom Paulom Sartrom in številne druge zapise, in dokumente, ki bodo lahko bistveno prispevali k boljšemu razumevanju jugoslovanske preteklosti, a tudi preteklosti sveta v zadnjih petdesetih letih.

O pravni ureditvi republik in dežel Alpe-Jadran

Na tržaški pomorski postaji se je v petek, 10. t.m., končalo zasedanje skupnosti Alpe-Jadran, na katerem so izglasovali tudi resolucijo o pravni ureditvi dežel Alpe-Jadran. V resoluciji so udeleženci podčrtali skupno željo, da se utrdi in razširi sodelovanje med vsemi članicami delovne skupnosti, da se poglobi medsebojno poznavanje in spoštovanje, da se pospeši družbeni in gospodarski napredek z namenom, da bi dosegli skupne ideale miru, prijateljstva in sodelovanja. Resolucija omenja tudi skupno izjavo iz leta 1978, v kateri so predstavniki dežel ustanoviteljic podčrtali pomen rednih stikov. Končno je tudi izražena volja, da bi zakonodajne zbornice vzdrževale samostojne stike in sodelovale tudi v okviru ustreznega priznanja na institucionalni ravni.

Še pred izglasovanjem resolucije je spregovoril bivši predsednik italijanskega ustavnega sodišča prof. Paladin.

Dopoldne so se zvrstili posegi 15 zastopnikov iz raznih dežel skupnosti. Pou-

darili so pomen sodelovanja na mejah, kakor tudi o narodnih manjšinah. Tajnik pravne komisije slovenskega parlamenta Samo Divjak je obrazložil ustavni in splošno pravni sistem v Sloveniji ter določbe, ki zadevajo narodne manjšine, to je italijansko v Istri in madžarsko v severovzhodni Sloveniji. Poudaril je jezikovne in druge pravice manjšin, za katerih zaščito skrbijo posebni organi. Podpredsednik deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine Tonel je podal pregled zaščite narodnih manjšin v nekaterih izvenevropskih državah. Pristavil pa je, da se s tem vprašanjem ukvarjajo tudi mednarodni organi, kot Združeni narodi, evropski svet in evropski parlament. Končno je spomnil, da narekuje zaščito manjšin tudi helsinška listina, ki sta jo podpisali tudi Italija in Jugoslavija.

Deželni svetovalec Štoka pa je poudaril, da je naloga manjšin družiti narode in države, čeprav imajo različen politični

dalje na 6. strani ■

Nekaj misli ob molitvenem srečanju...

■ nadaljevanje s 1. strani

Ze nekaj let se nekateri naši mladi, posebno iz vrst skavtov, udeležujejo teh taizejskih pobud, vedno večje praznine v verskem življenju pri nas nam dokazujejo, da so to bila zanje mogoče predvsem priložnost za osebno obogatitev, v nekaterih primerih celo mogoče za prijetno zabavo, izlet. Nekateri bodo morda navajali kot krivce naše duhovnike ali verske razmere pri nas, vendar mislimo, da je v tem le delna resnica. Kolikor poznamo pisma in sporočila brata Rogerja, nam je znano, da

priporoča vsem mladim udeležencem podobnih srečanj, da tudi konkretno sodelujejo pri oblikovanju verskega življenja v svojih župnijah. Koliko pa se to dela pri nas, sami vemo.

Seveda se strinjamo, da nekdo mora tudi nekaj sam imeti v sebi, da lahko daje, a je potrebna tudi dobra volja in pripravljenost delati. Drugače vse pritožbe o zanemarjenosti verskega življenja na Tržaškem ali Goriškem ne bodo sama po sebi obrodila sadu.

M. T.

Spomin na Branka Rudolfa

V Mariboru je umrl poslednji slovenski polihistor, vseved, pesnik, urednik, književnik, sociolog, gledališki ravnatelj, publicist, filozof, poliglot, prirodoslovec Branko Rudolf. Vsestranskost, kakršno so poznali nazadnje v renesansi, je bila značilna poteza tega med Slovenci vsekakor enkratnega ustvarjalca.

Naj mi bo dovoljeno, da kot učenec Branka Rudolfa v prvih letih po vojni obudim nanj nekoliko zaseben spomin. Čas, v katerem mi je profesor Rudolf razlagal prirodopisno vedo, ni bil naklonjen pouku. Učenci, ki smo med vojno zavoljo različnih razlogov izgubili stik s šolo, smo morali v pičlih dveh mesecih predelati in se naučiti snov celega šolskega leta. Tako sem v šestih mesecih končal peti, šesti in sedmi razred gimnazije. Med profesorji, ki so nam po hitrem postopku vlivali v glavo šolsko modrost, je bil tudi Branko Rudolf. Če še tako brskam po spominu, se ne morem spomniti njegovih predavanj o prirodoslovju. Dobro pa pomnim, da nam je govoril o literaturi, zgodovini, sociologiji, gledališču. Bil je izjemno dober predavatelj. Svoja izvajanja je popestril s številnimi citati, seveda v izvorniku, ker je obvladal malodane vse evropske jezike. Zgodbice, anekdote je kar sipal iz rokava in poslušalec je imel občutek, da ima pred seboj človeka, ki govori predvsem iz lastnih izkušenj, kar je dajalo njegovim predavanjem poseben čar. Profesor Rudolf ni bil prav nič »profesorsko« suhoparen, ves čas je pripovedovanje povezoval s humorno žilico, ki pa je včasih dobila ironičen prizvok.

Ne vem, koliko znanja so moji sošolci odnesli s predavanj profesorja Rudolfa. Zase vem, da se za prirodopis tudi pozneje nikoli nisem vnel, medtem ko sem s pridom izkoriščal vse, kar sem od Branka Ru-

dalje na 6. strani ■

Bližnji vzhod

Libanonski ministrski predsednik, predstavnikov sunitov, Karame je odstopil. Povedal pa je, da odstopa ne bo sporočil predsedniku Gemayelu, s katerim zaradi političnih sporov že 16 mesecev sploh ne govori. Pred dnevi je Karameja ostro napadel vodja družov, minister Jumblatt, vodja šiitov, minister Berry, pa je izrazil solidarnost ministrskemu predsedniku.

Na Bližnji vzhod je medtem odpotoval ameriški predstavnik Murphy. Obiskal bo več držav v Perzijskem zalivu. Najprej bo iraškim oblastem v Bagdadu obrazložil ameriško stališče v aferi Irangate.

Egiptovski minister za zunanje zadeve Gali je imel predavanje v Rimu. Obžaloval je sklepe zadnjega zasedanja palestinskega parlamenta v zdomstvu, ponovil pa je egiptovsko stališče o nujnosti mednarodne mirovne konference za Bližnji vzhod. Za mir na Bližnjem vzhodu sta skupno manifestirali pred sirskim veleposlaništvom v Rimu skupini Judov in italijanskih radikalcev. Ti so opozarjali tudi na kršitve človekovih pravic v Siriji.

Dr. Pavel Fonda o slovenskem narodu

Pred kratkim smo poročali, da je v Naših razgledih z dne 27. marca letos izšel esej dr. Pavla Fonda »Premišljanje o narodu« in podnaslovom »Ekstrapolacije s psihoanalitičnega divana«. Gre za članek, o katerem je vredno povedati nekaj več besed in ga predstaviti tudi našim bralcem, tako da bomo s Pavlom Fonda premišljali o narodu.

Najprej je zanimivo izhodišče, iz katerega izhaja Fondova analiza. Avtor eseja razmišlja o narodu glede na »odnos med posameznimi osebami — odnos med narodi«. Izhodišče razmišljanja mu je razlaga o tem, kako oseba dozoreva iz »shizo-paranoidne pozicije«, v kateri kot otrok deli vsak objekt in aspekte samega sebe na dve predstavi: »na izključno dobro in na izključno slabo, potem vse slabo izloči ... vse dobro pa vključi vase«, v osebo, ki je sposobna »depresivne pozicije, v kateri lahko prenese v okviru lastnega Jaza tudi zavest o svojih pomanjkljivostih, o svoji agresivnosti in destruktivnosti in lahko občuti krivdo (postane torej sposoben, deprimirati se). Le iz občutkov krivde«, pravi dr. Fonda, »in iz zavesti lastnih pomanjkljivosti pa se lahko razvijejo težnje k poravnavi, k reparaciji in k pristni ustvarjalnosti.«

V nadaljevanju Fonda ugotavlja, kako ljudje v teku vsega življenja nihajo med obema pozicijama. Isto pa lahko opazimo, tudi ko govorimo o skupinah in širših skupnostih, kot je lahko narod. Rešitev posameznika in posredno tudi skupine, ki se znajde v paranoidnem stanju, je torej samo prehod v depresivno pozicijo, ki čeprav boleča, lahko edina pomaga, da pride do neke katarze, se pravi da dovoljuje sprejetje »lastne omejenosti in svojih krivd, vendar pa ponuja izhod iz bolečine z reparacijo in ustvarjalnostjo. Realnost je mogoče v depresivni poziciji ne samo dojemati ustrezneje, manj deformirano, marveč jo je mogoče tudi konstruktivneje spreminjati.«

Primerjava s širšo skupnostjo je torej na dlan. V skupini, organizaciji, stranki ali narodu se v trenutku »stiske ojači težnja po strnitvi vrst, po povečanju oz. idealiziranju vsega, kar krepi pozitivne, libidične vezi v skupnosti, in po izločanju oz. projiciranju vseh negativnih aspektov v zunanjega sovražnika, da se ga tako demonizirane lažje napada brez občutkov krivde.«

V primeru majhnega naroda je tak pojav precej lahko opaziti. Slovenci, pravi Fonda, se »trudimo dokazovati svojo "izvirno nedolžnost", svojo "izredno kulturnost", "neagresivnost" in odsotnost vsakršne rasistične, kolonialistične, militaristične težnje itd.« V tem ključu torej narod

tudi gleda na določene dogodke v preteklosti, kar ne more prinesiti pozitivnih učinkov. Fonda navaja osebno izkušnjo pogovora z nekaterimi Italijani, ko so govorili o medvojnih in povojnih likvidacijah v kraških fojbah. Opravičevanje je negativno vplivalo, priznanje in razčlenjenje, da tudi Slovenci, »v določenih okoliščinah, kot drugi, lahko postanemo kruti, zatiralni in celo požrešni«, pa mu je prineslo spremenjeno predstavo o narodu, in ugotavlja, »doživel sem narod kot kompozicijo ustvarjalnih in razdiralnih sil«. Nato pa nadaljuje: »do uničevalne agresivnosti bomo seveda zavzeli odklonilno stališče in se trudili, da jo kontroliramo, a bomo priznali, da je in da se moramo z njo soočiti kot vsi drugi. Nismo torej "nedolžni in vsemogočni dobri otročki", marveč odrasli s svojimi grehi kot drugi.«

Primerjava z vseslovenskim prostorom je naravna. Odnos do NOB je na Slovenskem bil doslej v glavnem interpretiran v pretežno »paranoidnem črno-belem gledanju«, zato je bil tudi Kocbekov poskus prehajanja v »depresivno pozicijo« pri interpretiranju vojne v »Strahu in pogumu« odklonilno sprejet. Ob branju Fondovega eseja pa se pojavi neizogibna gotovost, da je za narodovo zdravje nujno potreben kak odnos do preteklosti, kajti »paranoidno gledanje« ne more sprejeti srednje poti, izhod je lahko le diametralno nasproten. Depresivna pozicija pa sprejema vmesni izhod.

To pravilo in interpretacijo aplicira Fonda tudi na sedanje stanje v Trstu, ko se »dobršen del italijanskega Trsta v strahu pred neobstoječimi fantazmi strne okrog političnih grupacij, ki se jim ponujajo, da jih vodijo v obrambi pred nevarnostjo«, ki jo v tem primeru naj bi predstavljali Slovenci. Logika Fondovega razmišljanja pa gre še naprej. Sprašuje se, ali ni »prehod iz paranoidne v depresivno pozicijo nujno povezan s prehodom v pluralistični sistem«, ki omogoča, »da obstaja institucionalizirana možnost kontrole in zamenjave v vodstvu«. Sprašuje se tudi, »ali ni tudi nevarnost konfliktualnosti med jugoslovanskimi narodi toliko večja in nevarnejša, kolikor manjša je možnost, da vsak narod "depresivno" spozna pomanjkljivosti v svojem okviru in v okviru svoje vodilne skupine«. Za slovenske razmere pa Fonda ugotavlja, da se kažejo znaki »okrepite skupinskega Jaza in je torej lažje prehajanje iz paranoidne v depresivno pozicijo.«

Psihiater dr. Pavel Fonda je v eseju razvil zanimivo tezo, o kateri je vredno razmisliti in jo živeti.

M. T.

Papež je zaključil pastirski obisk v Zahodni Nemčiji

Papež Janez Pavel II. je v ponedeljek, 4. t.m., končal petdnevni pastirski obisk v Zahodni Nemčiji. Obiskal je enajst krajev in imel celo vrsto govorov, bogoslužnih opravil, srečanj in obiskov. Za blažena je proglasil dva cerkvena predstavnika, ki sta postala žrtvi nacistične diktature.

V nedeljo, 3. t.m., je bil papež v Augsburgu in v starodavnem mestu Speyer. Tu je bilo uradno slovo. Spregovorili so predsednik zahodnonemške škofovske konference kardinal Hoefner, kancler Kohl in papež. Sveti oče je nekako povzel vsebino svo-

jih nastopov v Zahodni Nemčiji. Omenil je zahteve delavskega sveta, vrednote družine in človekovega življenja, nujnost duhovnih poklicev in dela za zблиžanje med katoličani in protestanti. Vsi kristjani naj bodo Kristusovi pričevalci, kot sta to bila v času nacizma blažena Edith Stein in Rupert Meyer.

Papež in kancler sta imela tudi zasebni pogovor, o katerem niso bile objavljene podrobnosti. Pred slovesom na športnem igrišču je imel papež mašo na trgu pred znamenito stolnico.

Natečaj v Miljah

Društvo Slovencev miljske občine razpisuje natečaj med učenci, dijaki in študenti iz miljske občine s sledečim naslovom:

»CERKVE IN VERSKO ŽIVLJENJE
V SPOMINU NAŠIH LJUDI IN DANES«

V pošteved pride predvsem **spis**, lahko tudi **risba**, ki naj vsebuje opis cerkve, kapelice, verskega znamenja (pil) — tudi če so podrta in zapuščena — ki so nekoč služila verskemu življenju; **opis** ali **risba** verskih obredov ob velikih praznikih in raznih izrednih priložnostih kot so Advent, Post, Marijine pobožnosti, blagoslovi, duhovne vaje, procesije in druge cerkvene slavnosti in navade v cerkvi, doma in v kraju (okrašena okna, znamenja na vratih in hišah, oblačila itd.).

Natečaja se lahko udeležijo vsi učenci, dijaki in študenti slovenskih šol doma iz miljske občine.

PRAVILA:

1.a) Spis lahko udeleženci predložijo na navadnem belem papirju s črtami ali brez, v rokopisu ali natipkan, največ na dveh straneh.

Na hrbtni strani spisa mora biti jasno zaznamovano: ime in priimek, razred ali letnik, zavod ali šola, točen naslov in morebitna telefonska številka.

1.b) Risba naj ne bo manjša od pole pisalnega lista (21x30 cm), pa tudi ne večja od 30x40 cm. Tudi risba naj ima na hrbtni strani vse podatke udeleženca kot je opisano pod točko 1.a.

2. Rok za izročitev izdelkov zapade v petek, 22. maja, ob 20. uri.

Izdelke naj udeleženci izročijo svojim razrednikom ali vratarju Slovenskega Šolskega Centra ali v poštni nabiralnik Centra, ki je v Miljah, ul. D'Annunzio 62, vsak dan razen sobote od 7.30 do 17. ure, v sobotah pa od 8. do 12. ure.

3. Komisija za pregled in ocenjevanje izdelkov se bo sestala na sedežu Društva v petek, 29. maja t.l. ob 20. uri. Sestavljali jo bodo: po en zastopnik staršev, učiteljev, profesorjev, mladinskih listov, časopisov in študentov pod predstvom zastopnika Društva.

4. Izdelke bo komisija razdelila na 4 (štiri) skupine:

- I. osnovna šola,
- II. nižja srednja šola,
- III. višja srednja šola,
- in IV. študentski izdelki.

Od vsake skupine bo komisija izbrala po 3 (tri) najboljše izdelke, ki bodo nagrajeni. Ostali izdelki bodo dobili priznanje udeležbe.

5. Razglasitev in nagrajevanje treh najboljših izdelkov bo po sporedu vsakoletne VESELI-CE, predvidoma v soboto 13. junija t.l.

Istega dne bodo razstavljeni vsi prispeli izdelki.

6. Izbrane izdelke bo Društvo poslalo v objavo mladinskim glasilom in ostalemu tisku za Slovence v deželi ter tisku v sosednjih krajih matične domovine.

7. Pojasnila, pripombe in pritožbe ustno ali pisмено izročiti Društvu ali osebno njegovemu zastopniku. Vsaka pripomba bo dobrodošla, ker je namen Društva izboljšati svoje delovanje, izpopolniti in razširiti ga med vse miljske Slovence.

Slovesnost ob 100-letnici pevskega delovanja na Proseku in Kontovelu

V soboto, 9. maja, se bodo na Proseku in Kontovelu začela slavja ob 100-letnici pevskega delovanja v obeh vaseh. Celo stoletje je minilo, odkar je bilo 11. junija 1887 na Proseku ustanovljeno pevsko društvo Hajdrih. Društvo je prevzelo ime po glasbeniku in narodnemu buditelju Antonu Hajdrihu, ki je vrsto let deloval v vasi. Pevska mrzlica je kmalu zatem zajela tudi Kontovel, kjer so 1889. leta ustanovili pevsko društvo Danica.

Obe društvi sta nepretrgoma delovali vse do prve svetovne vojne. V tem času sta pripravili vrsto prireditev, med katerimi gre omeniti predvsem slavje ob razvitju društvenega prapora zbora Hajdrih leta

Po drugi svetovni vojni so domačini takoj obnovili pevski zbor, ki je že 17. junija 1945 zapel na Opčinah, ob velikem šmarnu pa tudi v domači vasi. V tem času je plodno deloval mladinski pevski zbor, zatem tudi ženski zbor. Po prelomnem 1948. letu so domači pevci kljub težavam in ideološkim razhajanjem obnovili pevsko delovanje. Naslednika takratnih ljubiteljev petja sta moški pevski zbor, ki se je poimenoval po tržaškem skladatelju Vasiliju Mirku, in ženski pevski zbor Prosek - Kontovel. Prvi je v 60 letih in v 70 letih doživel vrsto pomenljivih uspehov, gostoval je med drugim na Škotskem, širom po Italiji in Jugoslaviji. Pred leti je z novimi člani pomladil svoje vrste.

Ženski pevski zbor KD Prosek - Kontovel je lani praznoval 5-letnico delovanja. V tej relativni kratki dobi je znal pritegniti v svoje vrste številne domačinke in pod vodstvom Janka Bana dosegel zavidljivo kakovostno raven.

Jubilejne prireditve ob 100-letnici pevskega delovanja na Proseku in Kontovelu se bodo začele v soboto, 9. maja, s 15. srečanjem pobratenih pevskih zborov. Sodelovali bodo: zbor Zarja iz Železne Kaple v Avstriji, zbor Svoboda iz Stražišča, zbor Svoboda PD Bratov Milavcev iz Brežic in zbor Vasilij Mirk s Proseka - Kontovela. Srečanje bo v Kulturnem domu Prosek - Kontovel in se bo začelo ob 20.30.

V sredo, 13. maja, bo v cerkvi sv. Hieronima na Kontovelu koncert Tržaškega okteta. Proseški pevci imajo zadnja leta plodne prijateljske stike z Oktetom, saj so med drugim z njim gostovali v Bergamu. Tržaški oktet se je tako rade volje odzval vabilu zbora Vasilij Mirk za koncert v kontovelski cerkvi.

Osrednja jubilejna prireditev ob 100-letnici pevskega delovanja bo v soboto, 13. maja, v Kulturnem domu Prosek - Kontovel. Na slavju bosta nastopila zbor Vasilij Mirk in ženski pevski zbor Prosek - Kontovel s celovečernim koncertom.

Društvo naravoslovcev in tehnikov »Tone Penko« prireja v petek, 15. maja, predavanje na temo:

»Živčna celica od odkritja do današnjih raziskav«

O zanimivi in aktualni temi bo govorila fiziologinja univ. prof. Marija Ščuka Kerže.

Predavanje bo v Peterlinovi dvorani v Trstu, ul. Donizetti 3, ob 20.30.

1898 in proslavo 25-letnice Hajdriha 21. januarja 1912.

Po prvi svetovni vihari se je v obeh vaseh spet oglasila slovenska pesem, svobodno pa je lahko odmevala le do 1927. leta, ko je bilo društvo Hajdrih ukinjeno zaradi »protidržavnega delovanja«.

Slovenska pesem se je v času fašistične strahovlade zatekla v cerkve, kjer je dobila svoje zatočišče. Cerkevni pevski zbori so peli slovenske pesmi pri cerkvenih obredih, pri mašah, na procesijah in pri pogrebih, pevske skupine pa so pele tudi na izletih v druge kraške vasi.

Umrl je Carolus L. Cergoly

V nedeljo, 3. maja, je v Trstu umrl pesnik in pisatelj, grof Carolus Luigi Cergoly-Serini.

Star je bil 79 let in je vse svoje življenje ostal zvest zagovornik mittelevropske tradicije Trsta in tržaške ustvarjalnosti. To svoje prepričanje je izpričeval tudi v svojih delih. Začel je kot mlad fant, a največje uspehe so dosegle njegove pesmi v tržaškem italijanskem narečju, v zadnjih letih pa je zaslovel v vseitalijanskem merilu s svojim proznim prvencem »Il complesso dell'Imperatore«, ki je izšel leta 1979. Že naslov sam priča o Cergolyjevi navezanosti na preteklost Trsta in to, kar je pomenila Avstro-Ogrska kot večnarodna država. V tem smislu sta bili napisani tudi roman »Fermo là in poltrona« in delo, ki ga je napisal skupno s Ferruciom Fökelom »Trieste provincia imperiale. Splendore e tramonto del porto degli Asburgo«. Veliko pričakovanje vlada tudi za zadnjo knjigo, ki bi morala v teh dneh iziti pri založbi Mondadori in nosi naslov »L'allegria di Thor«.

Cergolyjeva dela dajejo bralcu nekakšen vtis pričakovanja, nečesa, kar ni bolje pojasnjeno. Njegovi junaki pričakujejo določen razvoj, istočasno pa se zavedajo, da je njihovo pričakovanje zaman. Časi, ki jih lahko predstavlja Avstro-Ogrska so minili, a Cergoly se ni hotel odpovedati tej dimenziji odprtosti do sveta in ljudi, ki so ga obdajali, do narodov, ki jih je poznal in cenil njihovo kulturo. Bil je eden redkih Tržačanov, ki je razumel raznolikost Trsta kot obogatitev tega mesta in njegove okolice. Upati je zato, da bo vsaj njegova književna zapuščina obrodila bogate sadove kulturnega sožitja in medsebojnega spoštovanja. Italijanska kultura je zgubila človeka, ki je znal v opisovanju ozkega tržaškega prostora ustvariti sporočila širše vrednosti, ki lahko obogatijo vsakega bralca.

Carolus Cergoly je bil od leta 1945 do leta 1953 glavni urednik dnevnika »Il Corriere di Trieste«, ki je od leta 1947 dalje zagovarjal Svobodno tržaško ozemlje. Od lista se je ločil leta 1953.

Za odprto mejo

Odrpta meja brez načrtovanih formalnih zapletov: taka naj bi bila še dalje meja med Italijo in Jugoslavijo. To je med drugim naglasil Bogo Gorjan, predsednik slovenskega republiškega odbora za stike s tujino, na prvomajskem slavju na Socerbu. Gorjan je imel v mislih italijanski načrt, po katerem naj bi na italijanskih mejnih prehodih uvedli izpolnjevanje obrazcev za vse tuje državljane zunaj evropske gospodarske skupnosti, in to v okviru boja proti mednarodnemu terorizmu. Tak ukrep bi seveda povzročil hude zastoje pri prehajanju meje še zlasti za jugoslovanske državljane.

Bogo Gorjan je naglasil, kako je Jugoslavija odpravila vse birokratske težave na mejah, zdaj pa bi bili jugoslovanski državljani edini italijanski sosede, ki bi morali izpolnjevati zapletene obrazce, če bi bila taka zamisel zares izpeljana. Gorjan je izrekel upanje, da bodo demokratične sile v Italiji preprečile tako zamisel, ki jo je označil za diskriminacijsko. Govornik se je tudi pritožil, da se nadaljuje kršenje jugoslovanskih teritorialnih vod s strani italijanskih ribičev in da italijanske oblasti — razen kake redke izjeme — tega dejstva še vedno niso obsodile. Pričakujemo njihovo večjo odgovornost, je naglasil Bogo Gorjan.

SLOVENSKA PROSVETA V TRSTU

vabi v soboto, 9. maja, na

KONCERT OKTETA »ZVON« iz Fairfielda.

Rojaki iz ZDA bodo naši gostje v Pe-
terlinovi dvorani v Donizettijevi ulici 3,
kjer bodo nastopili ob 20.30.

PO KRAJIH, KJER JE MISIJONARIL BARAGA

Fotoreporter Mario Magajna je v ponedeljek, 4. t.m., v Društvu slovenskih izobražencev v Trstu prikazal diapozitive, ki jih je posnel na potovanju po Kanadi in Združenih državah. Cilj potovanja je bil ogled krajev, v katerih je v preteklem stoletju misijonaril duhovni oče ameriških Velikih jezer Baraga. Magajna je poslušalce z besedo in sliko popeljal preko prestolnice Quebeca in Montreala v Toronto, nato pa na slovite Niagarske slapove. Fotoreporterjeva pot je šla nato v Kingstone, od tu pa po ozemlju Združenih držav do Zgornjega jezera, torej po ameriških zveznih državah Wisconsin in Michigan.

Prav v teh krajih je Baraga misijonaril, tu je postavil svojih pet misijonskih središč, tu je bil posvečen za prvega škofa michighamskega okraja. Baraga se je rodil na Dolenjskem leta 1797, po končanih študijah na Dunaju, je služboval v domačih krajih, dokler se ni odpravil na ameriški sever. Med indijanskimi plemeni je deloval dobrih 40 let, tu pa je tudi leta 1868 umrl.

MEDNARODNI SEJEM V GORICI

V soboto, 9. maja, se v Gorici začne letošnja 17. izvedba mednarodne razstave ESPOMEGO, ki bo odprta do 17. maja. Razstava se bo začela s srečanjem na temo »Odnosi med Avstrijo, Jugoslavijo in Italijo v sklopu zvez EGS z vzhodnimi državami: stanje in perspektive«. Gre torej za pomembno srečanje, ki bo privabilo v Gorico vrsto gospodarskih operaterjev in ekonomskih strokovnjakov iz vseh omenjenih držav. Organizatorji goriškega sejma ESPOMEGO so dali pobudo za vrsto zanimivih srečanj. Tako se bodo gospodarstveniki lahko srečali z gospodarsko delegacijo iz Srbije, na sporedu pa bo dan, posvečen Avstriji in Jugoslaviji. Posebno pozornost bodo letos posvetili turističnim in pomorskim pobudam na severnem Jadranu.

Skupno bo sodelovalo na sejmu nad 200 razstavljalcev. Iz Jugoslavije se je prijavilo skoraj štirideset podjetij, samostojni razstavljalni prostor pa je namenjen Nišu in podjetjem, ki delujejo na tem področju Srbije. Avstrija je letošnje sodelovanje na

ZANIMIV VEČER V ROMJANU

V petek, 24. aprila, je bil v Romjanu video-filmski večer, posvečen Rezijanski dolini. Tehnično pomoč je nudil g. Devetak od Goriškega kinoateljeja, predaval pa je prof. Pavle Merku.

Iz njegovih izvajanj smo zvedeli marsikaj, na primer, da imamo v tej dolini štiri narečja, ki jih govorijo prebivalci štirih občin. Te so nastale v Napoleonovih časih. Ta središča so Bila, Njiva, Osojani in Solbica. Obstaja pa zgodovinska enotnost, ki prihaja do izraza s »šmarno mišo« in s tipično enoglasno glasbo.

Poleg podatkov z jezikoslovnega področja nam je predavatelj obrazložil tudi zemljepisno in sociološko podobo celotne doline ter poudaril, kako sta danes ogroženi kultura in sama identiteta tega slovenskega ljudstva.

V petek, 15. maja, pa bo tržaški zdravnik in planinec dr. Rafko Dolhar prikazal s pomočjo diapozitivov lepote Julijcev. Predavanje, ki ga prireja Ženski pevski zbor, bo ob 20. uri v župnijski dvorani v Romjanu.

sejmu ESPOMEGO namenila predvsem turističnim ponudbam, veliko pričakovane pa vlada za podjetja, ki prihajajo iz Madžarske.

Novost letošnjega sejma je dejstvo, da je Ministrstvo za trgovino s tujino dodelilo goriškemu sejmu pravico sejmskih olajšav, kar seveda omogoča večji prehod in nakup blaga. V ta namen so organizatorji tudi na uslugo za potrebne špediter-ske posle in ureditev carinskih pristojbin.

—o—

AVTOBUS TUDI V MEDJOVAS

Od ponedeljka, 4. maja dalje, je tudi Medjovas oskrbljena z javno prevozno službo. Avtobusna proga št. 43, ki oskrbuje teritorij devinsko-nabrežinske občine, bo vršila dve dnevni vožnji v omenjeno vas. Gre za poskusno uslugo, ki bo vpeljana na podlagi prošnje zainteresiranega prebivalstva. Za uslugo se je odločilo pokrajinsko konzorcijalno prevozno podjetje ACT na predlog devinsko-nabrežinske občinske uprave, ki je poskrbela za pomoč pri obračanju avtobusa. Zaradi pomanjkanja primerne prostora bo pri opravi pomagala poverjena oseba.

Prevozna služba deluje ob delavnikih (avtobusi proge št. 43 ne vozijo ob praznikih) po temle voznem redu: iz Nabrežine v Medjovas ob 8.22 in 12.15, iz Medjevasi v Nabrežino ob 8.50 in 12.39.

WALDHEIM

ZA MEDNARODNO PREISKAVO

Avstrijski predsednik Waldheim je izjavil, da bi bil naklonjen ustanovitvi mednarodne komisije, ki naj razišče njegovo sporno preteklost. Če bi bilo dokazano, da je bil med vojno zares zapleten v nacistični kriminal, bi bil pripravljen odstopiti — je dejal Waldheim. To izjavo avstrijskega predsednika je navedel v teh dneh Simon Wiesenthal, znani »lovec na naciste«. Dejal je, da mu je Waldheim osebno podal navedeno izjavo. Tudi Wiesenthal se strinja z zamisljivo o mednarodni preiskavi. Enakega mnenja je tudi avstrijski kancler Vranitzki.

Planika - glasilo goriških skavtov

S šesto, velikonočno številko je Planika izpolnila vsa pričakovanja, ki si jih je uredništvo zastavilo v začetku leta. Kot notranje glasilo je važno, da izhaja redno, mesečno in da prinaša skavtom obvestila. Uvodni članki so večkrat posvečeni aktualnim, življenjskim temam današnje mladine. Navadno sledi stran namenjena duhovnosti, ki jo urejuje Neukrotljivi medved. Skavtizem je bistveno povezan z vero, saj bi morala postati vprašanje osebnosti, notranjega prepričanja, življenjski slog. Zato je naravno, da tej temi posvečamo precej pozornosti. Tretja stran je posvečena volčičem in vevericam. Na teh straneh objavljamo zanimive in napete pravljice, ki jih piše Prizadevni gams. Stran izvidnikov in vodnic je v veliki meri posvečena letošnjemu programu ter skavtskim spretnostim. Novice iz skavtskega življenja in krajša poročila zaključujejo naš informativni list. Seveda

ne manjka niti kritik, ki so potrebne, da se lahko popravimo in izboljšamo. Vse to je izraz miselnosti in doživljanja mladega človeka, učenca, dijaka, višješolca. Sinjeoki orek nas s svojimi tenkočutnimi poezijami občasno pelje v svet življenjskih stisk in tegob, a tudi veselja in miru. Tudi stripov oziroma ilustracij je precej. Včasih pa je žal tisk slab, tako da se bralec bolj malo zabava. Jezik in slog bi mogoče res lahko izboljšali, a za enkrat je to problem, ker so tako uredniški odbor kot tudi sodelavci v bistvu le dijaki, ki še sami potrebujejo lektorja.

Prav bi mogoče bilo, ko bi Planika intenzivneje segla v naše narodne probleme, predvsem glede dogodkov na Goriškem, saj je to edini mladinski list, ki redno izhaja že 31 let in ima samo en cilj: vzgajati našo mladino v dobre, verne in poštene državljane.

Matjaž Terčič

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Priznanje slovenski književnosti

S posebnim zadoščenjem človek vzame v roko v Parizu pravkar izšlo antologijo »Svevo et Trieste«, »Svevo in Trst«, ki jo je izdal Center Georges Pompidou v zbirki »Cahiers pour un temps«, to se pravi »Zvezki o nekem času« ali o »Neki dobi«. Ni pa v nji govor samo o Svevu v razmerju do tržaškega mesta, kot bi lahko razbrali naslov knjige, ampak je njena vsebina različno ločena; polovica tekstov je posvečena Svevu, druga polovica pa Trstu na splošno s posebnim poudarkom na Sabi, saj sta v izvorniku in v prevodu objavljena njegova ciklusa pesmi »Epigraf in ptiči«.

A če opustimo prvi del knjige, ker so spisi o Svevu — vseh — za ducat — večinoma prevodi, med njimi tudi Montalejev in Magrisov prispevek, bi se rajši dlje pomudili pri drugem delu antologije in to seveda predvsem zavoljo eseja Evgena Bavčarja, ki ima nazoren naslov: »Ecrire slovene a Trieste«. In to slovensko pisanje, ki je pravzaprav naša tržaška književnost, se tujemu bralcu razgrinja od Trubarja in Svetokriškega preko Charlesa Nodiera in Zoisa do Pahorja in Rebule. Tako da esej, čeprav ga je po obsegu nekaj manj kot za avtorsko polo, v zgoščenem, a hkrati nazornem prikazu naniza pred nepoučenim kulturnikom lepo serijo slovenskih pisateljev in pesnikov, ki jih Trst — ali zavoljo njihovega rojstva v njem ali zavoljo njihovega življenja v njem — upravičeno šteje za svoje. Pri tem gre posebno priznanje Evgenu Bavčarju, da ne omenja samo tistih naših avtorjev, ki jih po navadi navajamo, ko poudarjamo bogastvo našega primorsko-tržaškega književnega ustvarjanja, to je Gregorčiča, Bevka, Gradnika, Bartola, Lokarja, Kosmača, Vuka in še koga, ampak se ustavi tudi pri Zofki Kvedrovi, še posebno pa pri Ketteju, katerega žal, tudi v slovenski publicistiki nepremišljeno večkrat prezremo, ko govorimo o naši kulturni preteklosti. Ketteja sprejemamo namreč nekako kot začasnega gosta v našem mestu, kot smo pred desetletji počenjali s Kosovelom, namesto da bi njegovo veličastno liriko, ki mu jo je navdahnilo naše okolje, čutili za eno naših komponent.

No, Evgenu Bavčarju, ki si je zadnja leta zagotovil ugleden položaj v pariških univerzitetnih in uredniških krogih, gre zasluga, da je v sklop študij, ki seznanjajo evropske — in ne samo evropske — kulturne kroge s specifično usodo Trsta, prišlo slovensko poglavje, ki zajema štiri stoletja naše ustvarjalne priučujočnosti ob morju. Tihemu in odmaknjenemu slovenskemu zasebnemu poslaniku naše književnosti se je namreč posrečilo to, česar niso znale ali mogle doseči slovenske institucije. Zato mu gre še posebno priznanje, ki bi moralo, kot sem nekje že pripomnil, zadobiti tudi uradno obliko.

A da se ne bom omejil samo na za nas nadvse pomembno naše poglavje v novi knjigi, naj še dodam, da sta v njenem drugem delu vsaj še

dva eseja, ki se nas tičeta. Tisti Gilberta Bosettija, ki obravnava vprašanje samomorilstva pri nas, jemlje v poštev v prvi vrsti imena, kot so Michelstaedter, Vivante, Susmel in pa, iz drugačnega zornega kota, Slataperjev in Stuparichev primer; vendar pa avtor pri tem ne pozablja na nacionalno dialektiko. Še posebno tehtna pa je študija Roberta Bazlena o Trstu, v kateri ta bistri in razgledani duh ponuja diagnozo, ki je sorodna Vivantejevi, a jo večkrat s svojo duhovitostjo in jedkostjo prekaša. Na primer tam, kjer ugotavlja, kako so slovenska dekleta res služila tržaškim gospodjem, a da so tudi večinoma bila bolj inteligentna kot njihove gospodarice. Tako, pravi, tržaška buržoazija zaničuje ljudi, ki prihajajo z dežele in prve čase niso večji italijanskega jezika, a bi bila presenečena, če bi jo Slovenci zaničevali, ker ne zna slovenščine. O »napihnjeni superiornosti« tržaškega italijanskega malomeščanstva je bil spregovoril že Slataper, a Bazlenovo pisanje je vsekakor bolj evropsko, nič raztrgano in boleče. Seveda se tudi Bazlen moti, ko na primer o kraških ljudeh misli, da nimajo kulturne tradicije, vendar hkrati slovenskemu človeku priznava velike sposobnosti in upravičen upor proti žaljenju njegovega ponosa. V oklepaju naj omenim, da je Bazlenov prispevek najti v delu, ki ga je založba Adelphi izdala 1984. leta.

Temeljit prikaz pričujoče antologije, ki obsega 400 strani velikega formata, prepuščam spe-

cialistu; hotel sem poudariti samo to, kar se neposredno nanaša na našo tukajšnjo kulturno raven in torej predvsem Bavčarjev dosežek, ki je vsekakor edinstven te vrste v pariškem okolju, saj potrjuje to, kar je v uvodu h knjigi zapisal Jacques Bonnet: krivično zapostavljanje slovenske kulture v Trstu.

Boris Pahor

—o—

SPOMIN NA BRANKA RUDOLFA

■ nadaljevanje s 3. strani

dolfa izvedel o književnosti, zgodovini, sociologiji, filozofiji, skratka o duhovnem življenju, o katerem je znal ta modrec povedati več kot vsi ostali profesorji skupaj. V svojem spominu ga bom ohranil do konca svojih dni.

Žarko Petan

O PRAVNI UREDITVI REPUBLIK IN DEŽEL ALPE-JADRAN

■ nadaljevanje z 2. strani

sistem, kot na primer Italija, Jugoslavija in Avstrija. Komisija deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine je odobrila osnutek za »kulturo miru«, vendar ga je rimska vlada zavrnila, češ da mir spada v njeno pristojnost. Štoka je tudi spomnil na državno ustavo in deželni statut, ki dajeta slovenski manjšini pravico do zakona za globalno zaščito.

»Slavistika v Italiji in preporod na Balkanu«

Takšen je bil naslov zares zanimive okroglice, ki jo je v četrtek, 30. aprila, priredil Zavod za verska in družbena vprašanja v prostorih bivšega Centralnega semenišča v Gorici. Šlo je za nadaljevanje niza predavanj, ki so predvsem namenjena boljšemu poznavanju stvarnosti slovenskega in slovanskega sveta, kot se kaže po dogajanju v raznih zgodovinskih obdobjih. Pobuda je vsekakor hvale vredna in pomembna glede na molk in čestokrat tudi prezir, ki ga italijanska stran, zlasti v naših krajih, kaže do dejanskosti pri svojih sosedih. Goriški zavod za verska in družbena vprašanja dejansko opravlja nalogo, ki bi jo morale opravljati javne kulturne institucije, predvsem univerzi v naši deželi ter šola na splošno.

Okroglice v Gorici so se udeležili štirje vseučiliški profesorji Salimbeni in Dogo s tržaške univerze in Tolomeo ter Guida z rimske univerze.

Profesor Dogo je predvsem obrazložil svoj znanstveni pristop pri preučevanju zgodovinskega dogajanja na Balkanu. Naglasil je, da tega dogajanja ne smemo smatrati za privesek italijanske zgodovine, kar velja zlasti za preporod posameznih narodov na Balkanu v devetnajstem stoletju. V tej zvezi je dejal, da so za preporode na Balkanu značilni trije dejavniki: proces narodne samozavesti, izoblikovanje narodne identitete, zanikanje obstoja ljudstev brez zgodovine.

Profesorica Rita Tolomeo iz Rima je opozorila, kako je bilo pomembno za zgodovinarje v Italiji odprtje vatikanskih arhivov leta 1922, tako da so znanstveniki ob proučevanju odnosov med Sveto stolico in posameznimi verskimi in

drugimi središči na Balkanu mogli spoznavati tudi dogajanja na Balkanu. Profesorica je naglasila, da je pri slovanskih narodih, tudi tistih na Balkanskem polotoku, versko delovanje imelo velik vpliv na izoblikovanje narodne zavesti in izgradnjo narodnih držav. V tej zvezi je spomnila na izredno pomembno delovanje svetih bratov Cirila in Metoda in nato na pomen cirilmetodijskega gibanja v 18. in 19. stoletju. Dalj časa pa se je profesorica ustavila pri liku velikega škofa Strossmayerja, čigar delo je izredno pomembno za zблиžanje med katoličani in pravoslavnimi in za samo idejo jugoslovanske države. Bil je med drugim ustanovitelj Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu.

Profesor Francesco Guida iz Rima je opozoril na prisotnost italijanskih prostovoljcev v okviru gibanj za preporod posameznih narodov na Balkanu, kar pa nima v večini primerov — je dejal — nobenega opravka s kasnejšimi imperialističnimi težnjami, ki so prišle do izraza za časa fašizma.

Profesor Salimbeni iz Trsta, ki je duša tega goriškega zavoda, je prikazal delo profesorja Angela Tamborre, ki je bil eden redkih italijanskih zgodovinarjev, kateri je posvečal največjo pozornost slovenskemu svetu. Z razliko od tukajšnjih italijanskih kulturnih in znanstvenih delavcev se je Tamborra trudil, da bi seznanjal Italijane s slovenskim in hrvaškim svetom, kar med drugim priča njegovo delo o Ljudevitu Guleviću, ki je živel v Pulju in drugod v Istri.

Zares zanimiva in pomembna okroglica miza, za kar je treba izreči priznanje prirediteljem. Škoda le, da tokrat udeležba ni bila tako številna kot pri prejšnjih predavanjih.

VEČER V DSI V TRSTU

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu, Donizettijeva 3, bo v ponedeljek, 11. maja, predaval dr. Tone Stres iz Ljubljane na temo »Človekove pravice v luči krščanstva«. Začetek ob 20.30.

Sodobno kmetijstvo

Dolge dobe med telitvami manjšajo dohodek reje krav

Na dolžino dobe med dvema zaporednima telitvama vpliva rejec sam, in sicer s tem, da po telitvi kravo spet prijavi za osemenitev. Zdrave in dovolj krmiljene krave se po telitvi spet pojajo že po štirih do šestih tednih. Po prvi pojatvi krav praviloma ne osemenjujemo, ker se rodni organi še niso povsem obnovili. Prvo pojatev po telitvi je treba opaziti in datum zabeležiti. Tako je treba izračunati čas druge pojatve, da bomo takrat kravo opazovali in poskrbeli za osemenitev, katere ni treba odlagati, ker se rado zgodi, da se take krave težko obrejšijo, pa jih je treba izločiti zaradi plodnostnih motenj.

Čas od telitve do nove obrejšitve imenujemo poporodni premor, ki ga lahko skrajšamo, če opazujemo obnašanje krav v prvih tednih po telitvi, zlasti na pojave znakov pojatve. Če v prvih dneh ali tednih opazijo pri obnašanju krave kaj nenavadnega, sumljivega za zdravje, naj rejci takoj pokličejo živinozdravnika, da ugotovi zdravstveno motnjo in začne zdravljenje.

Čas med dvema telitvama sestavljata laktacija in suha doba. Laktacija normalno traja deset mesecev, dva meseca pred novo telitvijo pa naj bo krava presušena.

Različni poskusi so ugotovili, da ni razloga, da bi suha doba trajala dalj časa, ker so v tem času stroški za rejo precejšnji, dohodka za mleko pa ni. Tele ne bo imelo nič boljših lastnosti, če je krava dalj suha in tudi mleka po prihodnji telitvi ne bo več.

Krava naj se proti koncu laktacije okrepí, dobro rejeno pa presušimo. V času

presušnosti mora krava imeti zase in za tele primerno krmo in prav to omogoči, da suho dobo skrajšamo na 40 dni. Bolj gospodarno je, če doba laktacije traja dva ali tri tedne dalj kot deset mesecev. Krave, ki dajejo veliko mleka, dajejo ob koncu desetega meseca laktacije po 10 in več kilogramov mleka na dan. Vsakih 100 kg mleka na kravo na leto več pa že pomembno poveča celotni dohodek reje. Vsako podaljšanje suhe dobe zmanjšuje količino mleka na kravo na leto in s tem manjši dohodek.

Dobre mlečne krave, ki jih primerno krmimo in dobro oskrbujemo, je treba presušiti v visoki brejosti. Zato zmanjšamo obroke krme za nekaj dni.

V čredah današnjih pasem praviloma ni več krav, ki bi imele dedne zasnove za kratko laktacijo. Take izločamo. Za vse druge vzroke prezgodnjih presušitev in predolge suhe dobe so odgovorni rejci. V Sloveniji nadzirajo mlečnost četrtnine vseh krav. Te krave so v čredah gospodarstev.

Povprečno dajejo nadzorovane krave približno 3.500 kg mleka v laktaciji oziroma na leto. Čas med dvema telitvama pa znaša povprečno 410 do 430 dni.

Povprečno suha doba je 90 do 100 dni. Če je suha doba povprečno pri kravi 30 dni predolga, to pove, da smo 30 dni letno imeli z rejo krave samo stroške brez dohodka. Dohodek je bil pač gnoj, ki pa ga pri računu lahko zanemarimo.

Veliko izgubimo tudi pri prireji telet. Če so krave redno plodne, da je doba med telitvama eno leto, dobimo v čredi 12 krav,

12 telet. Če traja doba med telitvama 13 mesecev, zgubimo pri 12 kravah v enem letu eno tele. Če pa je doba med telitvama predolga za dva meseca, pa pri šestih kravah zgubimo na leto eno tele, pri čredi 12 krav pa celo 2 teleti. V čredi krav, ki jo imamo v Sloveniji, se zaradi predolge dobe med telitvama rodi 30.000 telet manj. Zaradi neredne plodnosti in dolge suhe dobe krav je dohodek v živinoreji mnogo manjši. V deželah z razvito govedorejo dobijo 5 do 6 tisoč kg mleka letno na kravo, doba med telitvama je 12 do 13 mesecev.

Z. T.

KOČLJIVA RAZPRAVA V ZDA

V ameriškem senatu so v teku javne obravnave 26 parlamentarcev preiskovalnih komisij senata in predstavniške zbornice o zadevi tajnega prodajanja ameriškega orožja Iranu in nezakonitega prenosa izkupičkov na račune protisandinistov iz Nikaragve. V isti dvorani je pred 14 leti zasedala komisija za afero Watergate, leta 1954 pa je tam nastopal s svojim takojimenovanim lovom na čarovnice senator McCarthy.

Javna obravnava predstavlja najtežji trenutek Reaganove uprave. Preiskovalci skušajo najprej osvetliti omrežje javnih in zasebnih organov in ustanov, ki so se ukvarjali z vojaško pomočjo kontrasmom. Nato pride na vrsto vprašanje finančnih virov za te operacije. Končno je preiskava poglobila vprašanje ameriške prodaje orožja Iranu. Prvi je bil zaslišan upokojeni general Secord, ki je baje odigral pomembno vlogo v aferi, a doslej ni hotel odgovarjati na vprašanja. Komisija predstavniške zbornice ga je že zaslišala za zaprtimi vrati. Preiskovalci bodo skupno zaslišali skoraj 50 ljudi.

Jack London KRALJ ALKOHOL

17

Tako sem zapustil Benicio, kjer me je bil kralj Alkohol malodane zvil, in sem se ravnal dalje v svet za šepetom iz ozadja življenja. In kjerkoli sem hodil, je pot držala po cestah, namočenih z alkoholom. Možaki so se povsod zbirali po krčmah. Krčme so bile klubi siromaka in so bile edini klubi, do katerih sem imel pristop. V krčmi sem se lahko seznanil. Stopil sem lahko v krčmo in govoril z vsakim človekom. Po tujih mestih, velikih in majhnih, je bila krčma edini kraj, kamor sem lahko šel. V trenutku, ko sem stopil v krčmo, nisem bil več tujec v nobenem mestu.

In prav na tem kraju mi bodi dovoljeno, da vpletem izkušnje, ki ne segajo dlje nazaj kot v minulo leto. Vpregel sem štiri konje v lahek voz, vzel s seboj Charm'an in se vozil tri mesece in pol po najbolj divjih gorskih krajih držav Kalifornije in Oregona. Vsako jutro sem opravil svoje redno dnevno pisateljsko delo. Ko je bilo to gotovo, sem vozil dalje od poldneva naprej in vse popoldne do prihodnje postaje. Ker pa je bila razdalja med posameznimi postajami neenaka in je bilo stanje cest zelo različno, je bilo treba že dan poprej nare-

diti načrt za vožnjo naslednjega dne in za moje delo. Moral sem vedeti, kdaj naj odpeljem, da začnem pravočasno pisati, da dovršim svojo vsakdanjo nalogo. Ako se je namerilo, da je vožnja obetala biti dolga, sem vstal ob petih zjutraj in sedel k pisanju. Kadar pa se mi je obetala lažja pot, mi ni bilo treba začeti pisati pred deveto uro.

Toda kako narediti načrt? Čim sem dospel v kak kraj in postavil konje v hlev, sem na poti od hleva do hotela stopil v krčmo. Prva stvar je bila pijača — da, hotel sem piti; pri tem pa se tudi ne sme pozabiti, da sem se bil prav na ta način naučil potrebe po pijači, ker sem hotel zvedeti to in ono. No, prva stvar je bila pijača. »Vzemite še Vi kaj!« sem dejal točajju. In ko sva pila, sem začel povpraševati po cestah: in postajah za naprej.

»Čakajte, da pomislim,« je dejal točaj; »tu je cesta čez Tarwaterski prelaz. Po navadi je bila dobra. Pred tremi leti sem hodil po njej. A letošnjo pomlad so jo zaprli. I, veste kaj, povprašam Jerryja —« In točaj se obrne in nagovori kakega možaka, ki sedi za mizo ali sloni ob točilnici bolj

daleč proč in ki utegne biti Jerry ali Tom ali Bill. »Ti, Jerry, kakšna pa je zdaj Tarwaterska cesta? Prejšnji teden si bil doli pri Wilkinsu.«

In medtem, ko Bill ali Jerry ali Tom poganja svoj stroj za mišljenje in govorjenje, ga povabim, naj pride še on z nama pit. Nato se razvije pogovor, ali bi bila ta cesta priporočljiva ali ona, katera postaja bi utegnila biti najboljša, koliko časa bi potreboval do tja, kje so najboljši potoki za postrvi in tako dalje, in v tem pogovoru se pridružijo drugi možaki in nadaljnja pijača.

Še dve krčmi ali tri, pa si ga nabere malce in poznam skorajda vsakega v mestu, vem vse o mestu in precej o okolici. Poznam odvetnike, urednike, trgovce, domače politike in kmete, ki so prišli v mesto, lovce in rudarje, tako da se Charmian čudi, ko se sprehajava po glavni ulici gor in dol, koliko znancev imam v tistem do cela nepoznanem mestu.

Tu sem pokazal uslugo, ki jo izkazuje kralj Alkohol, uslugo, s katero povečuje svojo moč nad ljudmi. In povsod po vsem svetu, kjerkoli sem hodil vsa ta leta, je bilo isto. Naj je bil kak kabaret v Quartier Latinu, kavarna v kaki zakotni italijanski vasi, beznica v mornarskem delu mesta ali pa v klubu pri škotskem žganju s sodavico, vedno in vsepovsod, kjer se pajdaši kralj Alkohol, sem prišel precej v dotiko z ljudmi, se shajal in seznanjal z

hladilniki jn pole u maternici jn zdej se je rodila punčka. Ma u hladilniki so držali še ano oplojeno jajčce od tiste matere jn očeta jn po osemnajstih mescih je rodila še ta drugo. Jn ke so jajčca bla oplojena na isti dan, so prouzaprou obe punčki dvojčki. Samo de ta prva že hode jn govori, ta druga pej se je kumej rodila. Si misleš! ...

— Ma kej si ti dohtarji vsega ne zmislejo! Sm slišau, de dandanes se lahko naroče al bo fant al punčka. Jn zdej tudi, kadaj se more rodet.

— Ja, dandanes znajo vre vse sorte. Bo pršlo taku daleč, de bo zakonski par šou h dohtarji jn bo reku: »Midva bi rada naredila anga fantka, ke be se rodu glih prvega maja.« Jn dohtar bo reku: »Ja, ja, samo če plačaste. Jn kašen česte de bo fant? Morast al blond?«

— Morbet se bojo zmenli tudi kašne oči. Ma če dobro premislem — je za se zmotet. Sej bojo začeli delat otroke kar u laboratorjih. Vselih se mi zdi, de na star način je blo vselih lepše. Ga naredet na kašni travci al pej na mehkem štramaci je vse drugo.

— Ma kej misleš, de se bojo dohtarji ustauli? Kej ne znajo an dan naredet otroka s tremi rokami al pej z dvemi glavami?

— Znaš kej Mihec. Pestmo midva te naumne pomenke jn vso tehniko jn pejmo na kašno osmico.

— Proud praveš.

—o—

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Patrick Süskind

KONTRABAS

Režija ŽARKO PETAN

Igra ANTON PETJE

v petek, 8. maja, ob 20. uri

v soboto, 9. maja, ob 14. uri

— E, Jakec moj, mene prjama prou strah, ke videm, kej se vsega ne zmislejo ti dohtarji. Vidi, uni dan so časniki pisali od tisteh dveh žensk, ke so ble obej materi anga otroka.

— Kaku, kaku? Ne zastopem ...

— Znaš, so vzeli ani ženski že oplojeno jajčce in ga denili u maternico ane druge. Jn ta druga je lepu znosila jn rodila ano punčko. Ma zdej tista ke je dala svoje jajčce je tela jemet tega otroka. Ma tudi ta druga je rekla, de otroka je znosila uana jn otrok de je njen. Jn taku jemamo anga otroka, ke jema dvej materi. Si misleš!

— Jn kaku je končalo?

— A, ne znam. Je še proces. Jn pole našmi Pertineti so tudi denili nutre h srcki an motor zatu de mu poganja srce. Zatu ke jema švoh srce.

— E znaš, so leta ...

— Ta lepše pej je zdej, ke so se rodile dvojčke jn so narazen ano leto jn pu. Zatu ke so oplojeno jajčce od matere držali u

njimi. In v dobrih prihodnjih časih, kadar bo kralj Alkohol z ostalimi barbarizmi vred pregnan, bo treba dobiti namesto krčme kako drugo uredbo, kako drugo zbirališče, kjer se bodo neznani shajali in se seznanjali s še bolj neznanimi možaki, kjer bo popotni in kjer bo brezdržinski našel — ljudi.

Pa da se vrnem k svoji pripovedi! Ko sem obrnil Benicii hrbet, je moja pot držala skozi krčme. Zoper pitje si nisem bil ustvaril nobenih načel in okus te tekočine mi je bil zoprni kakor vedno. Toda postal sem spoštljivo nezaupljiv do kralja Alkohola. Nisem mogel pozabiti tistega, kar mi je bil zagodel — meni, ki nisem hotel umreti! Tako sem pil dalje in pozorno pazil na kralja Alkohola, trdno odločen, da se postavim po robu vsem bodočim prišepetavanjem za samomor.

V tujih mestih sem delal v krčmi neposredna poznanstva. Ko sem se klatil po svetu in nisem imel s čim plačati postelje, je bila krčma edini kraj, ki me je sprejela in mi dala prostora pri ognju. Stopil sem lahko v krčmo, se umil, okrtal in počesal. In krčme so bile vedno tako vražje na roke. V moji zapadni domovini sem jih povsod dobil.

Tako zlahka nisem mogel stopiti v stanovanje neznanih ljudi. Njihova vrata mi niso bila odprta; pri njihovem ognjišču ni

bilo prostora zame. Tudi cerkvá in duhovnikov nisem nikoli poznal. In ker jih nisem poznal, me ni nič vleklo k njim. Poleg tega ni bilo zame tedaj nobenega vabljevega čara na njih, nič romantičnega, nič, kar bi mi obetalo dogodivščine. Pri njih se pač ni nikdar nič prigodilo. Vedno so živeli in ostali na istem mestu, bili so bitja reda, ozkosrčni, sami zase. Bili so brez veličine, brez burne domišljije, brez družabnosti. A prav prave fante, naravne in duhovite, smeje in divje, kadar prilika naneše, sem želel spoznati, — fante z veliko dušno roko in s plemenitim srcem in ne šteje.

In, nate, zopet eno pritožbo, ki jo izrekam zoper kralja Alkohola. Pridobiva si namreč prav te dobre fante, — fante, ki imajo ogenj in duhá v sebi, velikost in toploto in najboljše vseh človeških slabosti. In kralj Alkohol jim ugasne ogenj, uleni delavnost, ako pa jih ne umori kar takoj ali ne naredi iz njih blaznežev, jih posurovi in podivja, jim popači in pokazi prvotno dobrotljivost in nežnost njihove narave.

O! — jaz govorim iz poznejše izkušnje — Bog me pa obvaruj povprečnih ljudi! Takih, ki niso dobri tovariši, tistih, ki so hladnega srca in hladnega uma; ki ne pičejo, ne kadijo, ne kolnejo ali ne store mnogo karkoli takega, kar je drzno in kar

ŠPANJA

IN ITALIJANSKI TERORISTI

Špansko sodstvo je odredilo osvoboditev nekaterih italijanskih državljanov, ki so jih aretirali v Barceloni zaradi suma, da so povezani z Rdečimi brigadami. Madridsko sodišče je mnenja, da so obtožbe, ki jih je na račun aretirancev sestavila španska policija, nezadostno utemeljene. Od skupine aretirancev ostaja v zaporu le Fabrizio Burtet, poleg njega pa ne moreta na svobodo Riccardo d'Este in Giuseppe Pallini, in sicer zato ne, ker so bile italijanske oblasti za oba ta zapornika zahtevale izročitev.

SPET SE POGAJAJO

V Ženevi so se obnovila ameriško-sovjetska pogajanja o strateškem in vesoljskem orožju. Pogajanja spremlja previden optimizem na obeh straneh. Pripomniti pa je treba, da potekajo vzporedno tudi pogajanja o raketah na srednji in kratki dolet, glede tega problema pa je optimizem še bolj poudarjen, saj sta ena in druga stran že izdelali osnutek za morebitni dokončni sporazum, to je za sporazum o odstranitvi omenjenih raket iz Evrope.

Sovjetska agencija TASS je medtem objavila napad na ameriškega predsednika Reagana, katerega obtožuje, da daje nove predloge na račun nadzorstva nad oboroževanjem, ti predlogi pa da ustvarjajo nove ovire na poti sporazumevanja o odstranitvi evroraket. Reaganovi predlogi pa se v resnici nanašajo na strateško orožje in ne na evrorakete, iz tega pa izvira ta najnovejša polemika, ki pa je mogoče tudi nesporazum. To se da sklepati iz izjave Genadija Gerasimova, glasnika sovjetskega zunanjega ministrstva. Gerasimov je izjavil, da je izjava agencije TASS le odraz mnenja, ki ga je izrazil njen dopisnik.

dobro dé in kar uščene, ker v njihovih slabotnih živcih nikdar ni vrelo in kipelo življenje, da bi ušlo čez rob ter bi bilo od vraga smelo! Na take ne naletiš v krčmi, niti da bi se pehali za izgubljene stvari, niti da bi se ognjevito zaživel v pustolovstva, niti da bi ljubili blazno, kakor ljubijo blazno ljubimci po sami volji božji. Taki imajo preveč opravka s tem, da so jim noge suhe, da jim srce redno bije in da dosega s svojo duševno povprečnostjo uspehe, ki niso bogve kako mikavni.

In tako mečem svojo obtožbo kralju Alkoholu v obraz. Prav one, dobre tovariše, ki so kaj vredni, fante, ki imajo to slabost, da imajo preveč moči, preveč duhá, ki imajo ogenj in plamen od samega vraga, a preveč, take on vabi in ugonablja. Seveda ugonobi slabiče; toda s temi najslabšimi, ki jih rodimo, se tukaj ne ukvarjam. Meni je važno, da je toliko najboljših, ki jih kralj Alkohol ubija. In vzrok, zakaj ubija te najboljše, je, ker stoji kralj Alkohol ob vsaki cesti in poti, je dostopen, zaščiten z zakonom, pozdravljen od policaja na uradni poti in jih ogovarja ter vede za roko v kraje, kjer se shajajo dobri in drzni tovariši in krepko pijo. Da ni kralja Alkohola, bi se ti drzni ljudje še vedno rodili, toda kaj vse bi ustvarjali, namesto da poginjajo!

(Dalje)